7/2351

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI

ÇOK İVEDİ

13 -05- 2004

Sayı : 86
Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 22.04.2004 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-5231 sayılı yazıları.

Iğdır Milletvekili Sayın Yücel Artantaş'ın 7/2351 Esas No'lu soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Abdullah GÜL
Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı

7/2351

IĞDIR MİLLETVEKİLİ YÜCEL ARTANTAŞ'IN TÜRKİYE-ERMENİSTAN SINIR KAPISIYLA İLGİLİ SORUSUNA YANIT

Azeri-Ermeni İhtilafı ve Türkiye'nin Tutumu:

Ermenistan'ın Azerbaycan topraklarının yaklaşık % 20'sini işgal etmesi ile sonuçlanan Yukarı Karabağ ihtilafının on yılı aşkın bir süredir barışçı yollardan çözümlenmesine yönelik tüm uluslararası çalışmalar maalesef bugüne kadar bir sonuca ulaşmamıştır.

Azerbaycan'ın ve Güney Kafkasya bölgesinin istikrarını doğrudan etkileyen, bölgesel işbirliğinin gelişmesinin önünde temel engel olan ve bu haliyle üçüncü tarafların olumsuz müdahalelerine müsait bir ortam yaratan bu ihtilafın bir an önce çözüme kavuşturulması gereği ortadadır. Bu durum Türkiye'nin bölgede çıkarları bakımından da önem taşımaktadır.

Bu çerçevede ilk olarak Azerbaycan tarafınca önerilen bir Güven Arttırıcı Önlem olan Ermenistan'ın Yukarı Karabağ'ın etrafında işgal altında bulundurduğu 7 rayonun[1] 5'inden (Agdam, Fuzuli, Zengilan, Kubatlı, Cebrail) çekilmesi karşılığında, Bakü-Nahçıvan-Erivan demiryolu bağlantısının işlerlik kazanması teklifinin desteklenmesi amacıyla tarafımızdan sözkonusu demiryolunun Kars-Gümrü bağlantısı ile birlikte açılması konusunda Azerbaycan ve Ermenistan'a öneride bulunulmuştur.

Türkiye, Yukarı Karabağ sorununun çözümünü kolaylaştıracak şekilde Ermenistan'ın yapıcı adımlar atması halinde böyle iyi niyetli bir yaklaşımın karşılıksız bırakılmayacağını çeşitli platformlarda vurgulamaktadır.

Türkiye ile Ermenistan Arasındaki Sınır Kapıları:

Türkiye'nin Ermenistan arasında sınır geçişleri maksadıyla kullanılma potansiyeli olan, biri Kars (Akyaka), diğeri Iğdır (Alican) olmak üzere, iki sınır kapısı noktası mevcuttur.

Türkiye ile Ermenistan arasındaki Doğukapı (Akyaka) sınır kapısı Sovyetler Birliği döneminde ve Ermenistan'ın bağımsızlığını kazanmasını müteakip demiryolu trafiğine hizmet vermekte idi. Ancak geçişler, demiryollarının değişik boyutlarda inşa edilmiş olması nedeniyle sınırda vagon değişimi şeklinde mümkün olabilmekte idi. Kars ilimizle Ermenistan'ın Gümrü şehri arasında haftada iki gün yapılmakta olan tren seferleri (Kars/Doğukapı demiryolu hudut kapısı Gümrü/Ahuryan istasyonu) Ermenistan'ın Yukarı Karabağ'ın çevresindeki Azerbaycan topraklarını işgal etmesi üzerine, Türkiye üzerinden Ermenistan'a ticari eşya nakliyatını askıya alınması çerçevesinde 3 Nisan 1993 tarihinde durdurulmuştur.

Türkiye ile Ermenistan arasında karadan olağan koşullarda geçişe elverişli bir sınır kapısı bulunmamaktadır. Alican, çok istisnai durumlarda, insani yardım amacıyla ve özel izinle kullanılabilmekte olup, yolcu giriş çıkışlarına kapalıdır.

---

[1] İşgal bölgesi

7/2351

Türkiye ile Azerbaycan Arasındaki ticaret hacmi:

Ülkemiz ile Azerbaycan arasındaki ikili ticarete ilişkin olarak Dış Ticaret Müsteşarlığımızdan temin edilen bilgiler aşağıda sunulmaktadır:

Yıl	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
1997	319.7	55.8	375.5	263.9
1998	327.2	50.3	377.5	276.9
1999	248.1	44.0	292.1	204.1
2000	230.0	96.6	326.6	133.4
2001	217,7	78,1	295.8	139.6
2002	222,7	60,9	283,6	162,8
2003	307,5	121,4	428,9	186,1